

EGYENLŐSÉG ÉS CSALÁDI ÉLET

– a latte-apákról, a gyermekgondozási támogatásról és a hatékony gazdaságról

Mi a helyzet a férfidadusokkal? A kérdést egy külföldi újságíró tette fel, de a svéd közvélemény rögtön felkapta és önelégült élvezettel terjesztette tovább, így ma már senki sem tudja, honnan indult, vagy hogy városi legenda-e. A kérdés viszont alaptalan; a svédeknek nem különösebben gyakori, hogy férfidadust foglalkoztatnának – minthogy általában nemigen alkalmaznak dadust. A svéd apák ugyanakkor előszeretettel vesznek ki apasági szabadságot, és gyakori látvány a fél kézzel babakocsit toló, fél kézzel kávéspoharat tartó svéd férfi – őket *lattepapp*oknak, azaz „latte-apáknak” nevezzük, női „megfelelőjüket” pedig *lattemamm*oknak.

TUJTAD?

Az Európai Unión belül Svédországban a legnagyobb a dolgozó nők aránya – 78,3%.

A szülők paradicsoma

1974-ben Svédország volt a világ első állama, ahol a szülési szabadságot felváltotta a nemhez nem kötött szülői szabadság. Ez akkor három hónapnyi fizetett távollétet biztosított mindkét szülőnek, de az apa magáét az anyára ruházhatta, ha így volt előnyösebb. Az igazi változást a „használd fel vagy elveszíted” szabály bevezetése hozta 1995-ben: az „apák hónapja” már nem volt átruházható, mára pedig mindkét szülőre „kiróják” a három hónapnyi szabadságot.

A svédek összesen 480 nap szülői szabadságra jogosultak a gyerek nyolcéves koráig, de a gyerek betegsége esetén is elmehetnek fizetett szabadságra. Ha mindehhez hozzávesszük a jól támogatott és minőségbiztosított gyermekgondozási rendszert – amely szerint az egyévesnél idősebb gyerekeket alanyi jogon megilleti az óvodai elhelyezés a valódi költségek töredékéért –, akkor máris